

Acció Ciudadana

setmanari republicà - d'esquerra catalana

castilblanco

CASTILBLANCO; 2500 habitants; a 77 kilòmetres de l'estació de ferrocarril més pròxima; verge de carreteres i amb un vuitanta per cent d'analfabets; amb quatre cafès i deu tavernes; veus-aquí Castilblanco...

I aquest poblet humil, perdut al mig de l'Espanya oblidada, acaba d'adquirir una vergonyosa popularitat, amb motiu d'una sagnant tragèdia.... Castilblanco, aquestes setmanes ha figurat en tots els rotatius del món i ha vist les seves cases miserioses i els seus tristos carrers per totes les revistes d'Espanya.... I aquesta trista popularitat, aquesta deshonrosa evidència, Castilblanco l'ha guanyada precisament per això: perquè l'estació és a 77 kilòmetres enllà, perquè no té carreteres, perquè la terra és dura i aspra, perquè té un vuitanta per cent d'analfabets..... i deu tavernes.....

Del seu crim vergonyós, gosariem donar-ne tota la responsabilitat, tota la culpa a Castilblanco? Si els poders públics, a Castilblanco i a mil pobles més igualment abandonats com ell, no s'haguessin limitat a enviar-hi, com a única funció estatal, el recaudador de contribucions i els mausers de la guàrdia civil, ben segur que avui no hauríem d'averkonyir-nos d'aquestes tragèdies... Perquè hi ha molts pobles, a Espanya, en els quals la idea que tenen de l'Estat comença i acaba ací: en el sac del recaudador de contribucions i en el tricorni de la benemèrita. No en saben res més; no els ha estat possible saber-ne res més. Si l'Estat, a tots aquests pobles que hi ha perduts, aïllats, abandonats en la gran estepa espanyola, hi hagués dut una mica de civilització i de cultura, una mica de progrés i benestar, aleshores els éssers que viuen en aquests pobles no serien feres; serien homes. Si l'Estat hi hagués obert carreteres i ferrocarrils, hi hagués portat escoles i llibres, s'hagués cuidat de desentrotllar llurs fonts naturals de riquesa i procurat que aquella terra dura i aspra es mostrés una mica més generosa amb el treball, aleshores els homes de Castilblanco no haurien tingut aquella espurna d'odi en els ulls ni aquella rancúnia concentrada en les entranyes...

Però els homes de Castilblanco no en sabien res de tot això... Per ells, l'Estat no era res més que l'ogre que se'ls enduïa els diners i els apuntava amb uns mausers quan intentaven redreçar-se... Per ells l'Estat, no era un tutor; era un vampir que els xuclava els cabals i les suades... I mentrestant, els homes de Castilblanco veien que no sortien de la misèria, que aquella lluita tenaç amb la terra dura i aspra no els servia per a guanyar-se el benestar, que els seus carrers eren bruts i les cases miserioses, que es rabejaven en un fang d'ignorància i d'oblit, mentre allà, en unes comarques més afortunades, hi havia ciutats fastuoses, aixecades a costa de l'oblit i dels diners de tots els Castilblancos d'Espanya...

olot, 23 de gener 1932.—any III.—núm. XCVIII.
redacció i administració: concentració republicana

val 15 cts.